

	Samostatná příloha k MPN 1 – K pravopisné podobě výrazu in situ	MPN 1/SPEJ 9
		Vydání č.: 1
		Strana/Počet stran: 1/1

Schválil: Ing. Jiří Kratochvíl, ředitel odboru technické normalizace	Datum: 2012-03-08	Podpis:
---	-------------------	---------

K pravopisné podobě výrazu in situ

Vzhledem k tomu, že se vyskytují pochybnosti, zda je v češtině náležité psát **in situ** (jako dvě samostatná slova), anebo **in-situ** (se spojovníkem), je třeba problém vysvětlit. K tomu je ještě třeba dodat, že podoba se spojovníkem se odůvodňuje tím, že je takto převzata podle anglického textu.

Spojení **in situ** (v této podobě) pochází z **latiny** a do češtiny bylo přejato přímo z tohoto jazyka, nikoliv teprve prostřednictvím angličtiny. Užívá se ve významu „na (původním) místě“, „ve (své) poloze“. Pokud bychom se tedy chtěli odvolávat na původní pravopis, museli bychom se obrátit přímo k **latině**. Odvolávka na způsob psaní v angličtině je bezpředmětná, protože každý jazyk má pro přejímání slov z cizích jazyků svá vlastní pravidla.

V češtině jde o přímou přejímku z latiny, nikoliv přes angličtinu, proto se tu uplatňuje původní způsob psaní v latině.

Je ovšem třeba upozornit na to, že ani v případě přímého přejímání z angličtiny čeština užívání spojovníku mechanicky nekopíruje, ale řídí se vlastními jazykovými pravidly (viz příslušné výklady v Pravidlech českého pravopisu, popř. dalších jazykových příručkách).

Pokud jde o pravopis méně běžných přejatých výrazů, které nejsou obsaženy ve slovníkové části **Pravidel českého pravopisu** (která by pro práci s normativními dokumenty měla být základní a závaznou příručkou), je třeba řídit se především **Akademickým slovníkem cizích slov**, který má rovněž normativní charakter a byl zpracován v souladu se zásadami uplatňovanými v Pravidlech českého pravopisu. V něm je uvedena podoba **in situ**, tj. **bez spojovníku**. **Tento způsob psaní je tedy pro spisovnou češtinu závazný**. Navíc jde o systémové řešení – srov. psaní analogických výrazů téhož původu **in loco, in abstracto, in bianco, in continuo, in facto, in vitro, in natura, in summa, in margine, in corpore** atd.

V dané souvislosti je ještě nutno poznamenat, že užívání spojovníku v angličtině je velmi nejednotná, vývojově proměnná a často také velmi subjektivně pojímaná záležitost. Nelze se tedy spoléhat na to, že je v textu použit vždy správně. Pokud nahlédneme do renomovaných anglických výkladových slovníků, zjistíme, že také v nich se uvádí pouze podoba bez spojovníku, tj. **in situ**. Stejný způsob psaní uvádějí rovněž všechny základní anglicko-české překladové slovníky. Nabízí se tedy otázka, nakolik je vůbec v tomto případě v angličtině psaní spojovníku skutečně oficiální a běžně uznávanou (a uplatňovanou) záležitostí.

ZÁVĚR

Pravopis v češtině vychází ze zásad a pravidel uplatňovaných v tomto jazyce. Proto je třeba řídit se oficiálními českými normativními příručkami. V tomto případě **Akademickým slovníkem cizích slov**, který uvádí pouze podobu **in situ** (psáno normálním typem písma; pro užití kurzivy přímé jazykové důvody nejsou, to by mohlo vyplynout pouze sekundárně ze stylového využití, popř. v důsledku stanovení interních pravidel apod.).